

"Istarska Riječ"
 Izdati svakog četvrtka u večerni.
 Svetog drugog četvrtika domaći
 i strani pričlog "Mladi Istran".
 Preplata za tuzemstvo iznosi
 15— lira, na godinu, a za
 izvozno 25— lira. Ured-
 lito i uprava Istra: Tri-
 (Trieste) — Via S. Francesco
 d'Assisi 20/L. Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog Baroda.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarit." — Narodna poslovica.

Nova riječka biskupija i — mi

Na Duhovo proglašeno je na Rijeci ustavljene nove riječke biskupije. Italijanska štampa pozdravila je taj dogadjaj s velikim odusjećenjem. Riječko fašističko glasilo donosi sliku Svetoga Oca, Pija XI. i nazivljuje ga: "Utemeljiteljem riječke dieceze". I pjeva mu slavoslovje ističući da je bao njegova najveća zasluga, što je Rijeka dobila svoju biskupiju. Spominje, kako je ovo nakon 75 godina prvi put, što se u jednoj papinskoj ispravi maglašava ime Italije... kao države. Istoče, kako je riječka biskupija osnovana u prvom redu za to, da se zaštititi Italijanstvo Rijeke, što se jasno razabire i otuda, što je Papa tu novu biskupiju izravnog privezao uz Vatikan ne uz goričku nadbiskupiju, kako bi već to npriridno bilo.

Za sve to — pišu fašističke novine — ide velika hvala i Mussolini, koji da je sve to izveo u najtežoj saradnji sa Svetom Stiticom.

Iz svega se dakle vidi, da je ustanovljenje biskupije na Rijeci u prvom redu jedno političko djelo. Da se to djelo izvede, trebalo je u prvom redu amputirati jednu prastaru hrvatsku biskupiju, senjsku, a po tom okružiti dvije druge biskupije: tršćanskiju i ljubljanskiju, odnosno goričku. U papinskoi biskupiji stoji, da se sve to izvršilo — "afinčie da ciò la vita religiosa dei fedeli ne ritragga maggior incremento..."

Ti fedeli — to su — dakako — riječki Italijani. Njihova je — kako "Vedeteveli" — davanja želja bila, da se, istrgnu od senjske biskupije, jer je za njih — kao Italijane — bila velika muka i sramota imati Hrvate za biskupe. Sad oni imaju svoju biskupiju, imaju svoga italijanskog vikara, imat će i čitav Ordinarijat italijanski — i sreće će im biti na mjestu.

E pa dobro, kad je tome tako, neka se zna, da smo i mi Jugoslaveni u ovim krajevinama uvijek bili za tim, da imamo svoje — narodne biskupije. Ako Italijani u Bologni, Milani, Palermu i drugude imaju pravo, da im se za biskupije postavljuju njihovi narodni ljudi, zašto ne bismo to pravo imali i mi Jugoslaveni? Ako se je za jednu šaku Italijana na Rijeci stvorila posebna biskupija s Ordinarijatom, koji će biti čisto italijanski, zašto se nije pri tom mislio i na nas, istarske Jugoslavene? Da se ona šaka Italijana na Rijeci zadovolji, najviša se crkvena vlast nije ustvučavala, da zarine nožem u starodrevne biskupije, kao što su to učinile tršćanska i ljubljanska. Kad se već do toga doslo, zašto se nije zarezalo malo duljije i stvorilo još jednu — čisto slavensku biskupiju, koja bi imala svoga biskupa Slavena i svoj slavenski Ordinarijat? Zašto se nije to uradio? Ako italijanska biskupija na Rijeci imade za svrhu, da religiozni život (italijanskih) vjernika izvuče sto većeg napretka, "ritragga maggior incremento", taj isti "incremento" pojačao bi se i kod istarskih Jugoslavena u trenutku, kad bi se i s njima postupalo kao i s Italijanima, kad bi im se nazime dala jugoslovenska biskupija i biskup Jugoslovenski.

Ovo nije nikakva viša filozofija. Ovako misli svaki naš čovjek, kome je Bog po-dijelio samo mrijuču zdravu mozgu.

Iz tog ova je bila zgoda, gdje je Sv. Stolica mogla i nešto drugo da izvrši. Poznato je, kakovom su velikom zulumu bile izložene naše crkve i naši narodni svećenici od dana okupacije unaprijed. Ti zulumi, one silne nepravedne vape još i danas k nebu ză osvetu. Zašto nije Sveti Stolica iskoristila ovu priliku, pa zatražila potpunu zadovoljstvu za počinjena nedjela? Kad se od nje tražilo ustanovljenje italijanske biskupije na Rijeci, ona je mogla da kaže ono poznato — do, u drugo — a to će reći: dat cu, ali i ti, ako ne druge, a ono daj mira hrvatskim i slavenačkim svećenicima i ne goni ih kaosa, si ih do sada gonio i ne buni ih u njihovim slavenskim molitvama, kao što si ih do sada buni.

Ovo je najmanje, što je Sveta Stolica mogla da traži od onih, s kojima je kod ustanovljenja nove italijanske biskupije na Rijeci sporazumno radila. Kad tamo u tom pravcu nije se učinilo ništa, i sve logično djelo zaštiranja našega crkvenoga jezika tjerat će se i nadalje...

Kad je naš narod u Istri god. 1910. pu-

tem svojih predstavnika svećenika predao ondašnjemu biskupu Piju X. spomenici u molbu za odziranje slavenske službe Božje u tršćansko-koparskoj i porečko-puljskoj biskupiji, učinio je to uz sljedeće popratno pismo:

"Sveti Oče! Zapostavljanjem slavenskog jezika pređ latinski, bilo to kod čitanja i pjevanja epistole i evangelija, bilo to kod ostalih djelova svete misne, koji se pjevaju i koje pobrični puh cuje i prati po svećeničkom pjevanju, bilo to kod većernja i blagoslova, bilo to kod drugih crkvenih funkcija, povrijedilo bi se pravo, dano od Svetе Stolice svim slavenskim narodima, dakle takodjer i Hrvatima i Slovenima. Istre i uznemirilo bi se i ogorčilo do skrajnosti te baš tjeralo i rimokatoličke crkve odnosno rimokatoličkog obreda iznoga naroda, koji takodjer danas stoji u tvrdu na kršćansko-katoličkoj crkvi.

Neka se ovom dobrrom narodu takovu šta ne dogodi. Pružite mu pomoci i spas Vi, kao Isusov namjesnik i vrhovna glava. Vi, koji pase i jagnjid i ovce. No dopustite, da tom narodu iščezne i ono malo, što mu još ostaje od pradjedovske baštine. Naredite apoštolskom vrhovnom svom vlaštu, da se novotarije ne uvode u one, koje su se uvele, da se odstrane. Naredite, da se pjeva Božja slava slavenskim jezikom, kao što je to bilo, i da se u slavenskim crkvama ne daje nikakve prednost drugim liturgičkim jezicima... Nastojte, da se štovanjem ovog drevnog slavenskog prava vrati stari sklad između stada i pasira, da narod i nadalje uživa svoje starodavne pravice i da se mirno moli gospodinu Bogu!"

Ovakvo je naš narod god. 1910. govorio papi na usta svojih narodnih svećenika. Ovakvo govoriti taj narod i danas na naša usta...

Najveća nesreća našega naroda

To vam znade svaki seljak, da je naša najveća nesreća dioba. A ja vam još kažem: ako mi sebi što prije ne pomoći, dioba će biti i u naša propast. Sve će doći u ludje ruke, a naš će svjet biti sluga na pravoj svojoj zemlji?

Zasto je dioba toliku nesreću?

Kad se dijeli stari zadružni imetak, uništava se, kao da ognjem gori. Ponisiti se veliku zadružnu kuću, koja stoji sto godina, a mogla bi stajati još preko dvije — i ljudi navale kao bez pameti: fragu, pile, čepnjaku, lome, razvlačiće ono, što je mukom i znojem skupilo i sagradilo. Čovjek bi rekao: ti ljudi nisu pri pameti — Ali sad treba nove muke, da se sagradi drugi kuća — ali ne kuća, nego kotač. I tako eto dvije muke zaludu. Sad mi recite: Kako bi moglo biti dobro u našu rodnu, koji se ludo i bez koristi mukti? Kako se mukom i znojem skupilo i sagradilo. Čovjek bi rekao: ti ljudi nisu pri pameti — Ali sad treba nove muke, da se sagradi drugi kuća — ali ne kuća, nego kotač. I tako eto dvije muke zaludu. Sad mi recite: Kako bi mogao naprired narod, koji staru muku uništiti i bez potrebe se i koristi i sam mukti? Tu mora ići sva na manje i tanje.

Nema diče, koji bi stajala muku i manje od dvije stotine, a i pet stotina i više fira. A

dovje stiže da izvadi taj novac? Zar da preda i ono malo, što ga pripada?

Rijetko su one diobe, koje prodaju i u miru. Koliko je svadje prije diče, kome pošli? Koliko se je vremena prije diobe družine motala bez reda, bez pravoga posla!

A koliko je narod zadangubio po neredu! A koliko je narod zadangubio po neredu! Koliko smo u nazadak pošli u tom neredu! A koliko je narod zadangubio po neredu! Koliko smo u nazadak pošli u tom neredu!

Danas živimo takovim priljkama, u takvom siromaštvo, da se apsoluto ne smijemo dijeliti. Ako nećemo da isčezenimo iz svoje domaće grude, tako moramo opet u stvari jakse seljačke zadruge i živiti u miru jedan s drugim. Onaj, koji ne će da živi sa svojim rođenim bratom, nije upore-

† Camille Flammarion

Dne 4. juna umro je u Parizu poznati astronom, Camille Flammarion. Rödio se 25. februara 1842. i bio je prema tome 83 godine star. On je najprije studirao teologiju, a 1858. došao je na parisku zvezdarnicu. 1863. je preuzeo redakciju "Kosmosa", a 1865. redakciju "Le Siecle".

Kočnina je 1882. preuzeo redakciju "L'Astronomie". Imao je svoju privatnu zvezdarnicu u Juvisu kod Pariza. Tu je već brojna promatranja, naročito Marsa. Flammarion je, kako je poznato, uživao glas jednoga od najboljih popularnih astronomskih pisaca sa mnogo fantazije. On je osnovao u Francuskoj i Americi mnoga popularna astronomska društva i privatne zvezdarnice, koje djelomično nose njegovo ime. Napisao je vrlo brojna djela, od kojih se mnoga čitaju kao zabavni romani. Po-

red djela iz pedružja astronomije od 1893. izdavao je astronomski godišnjake za amatere u astronomiji — napisao je i opću enciklopedijsku rječnik. Kako je poznato, Flammarion je bilo jedan od evropskih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, dešavaju se u dvadesetpetom stoljeću. Flammarion je bio jedan od kakovitih velikana, koji je Strossmayer brojio u svoje prijatelje. Od svih njegovih djela je "Propast Svetoga", u kojem je razvijena razne teorije o svršetku svijeta. Događaji opisani u tom djelu, de

IZ ZAGREBA.

Covjek, koji je vido priječini Zagreb, danas ga više ne prepoznao. Podvostručio se je sa svojim opsegom, a i život se potpuno promjenio. Priječini Zagreb bio je mjesto, koje je madijarska vlast iskoristila na svakom koraku, i priječila njegov razvitak. No po oslobođenju stao je cvasti i razvijati se u svakom pogledu. Sagradio se na stotine krasnih kuća, četverokatnica, cijela nova pregradja sa lješnjem u ukusnim vilama. No najveći se je napredak počeo na kulturnom i prosvjetnom polju. Domaći ljudi ne trebaju više da idu u inozemstvo po raznim školama, jer su danas ovdje svi škole od najnižih pa do najviših, i omogućeno je svakome da se izobraziti i pripremi za bolji i udobniji život. U koliko je netko uposlen kroz dan, može isto postići u većenjim školama. Mnogo se je naših Istrana počalo mariti, i da vam ih je samo vidjeti, kako se tamo dnevno radi zare u većnije škole. Polaze na svakovrsne škole kao: gimnaziju trgovatu, obrtnu školu itd. Osim to su se marljivim pokazali u obrtnoj školi, koja traje 2 godine, a po svršenoj školi postaju poslovodje. Ove je školske godine polazilo 1. tečaj obrtne škole 8 Istarski, koji su tečaji svih poslova uspiješnom, a drugi tečaj počinjalo ih je 7 i položili so svršiti uspiješno, od ovih s odlikom: Renar Franjo, stolar, Stomaž kod Sezane; Mihaljević Roko, školar Pula; D. Dimitrić Štrečko, bravac Labin; Blažić Ivan, strojopravac, Sv. Matej; Mihalj Matko, Kastav. Uzmemmo li u obzir, da su to vecinom ljudi sa obiteljima i usponom, svršili školu sa ovako lijepim uspiješnom, moramo im priznati njihovo nastojanje i dobro volju. Ima nade, da će se u budućoj školskoj godini broj naših poletnih ljudi i povećati, što je od strca želimo.

Franina i Jurina

i ovo i ono, a te meri su jako potrebne za studiju nesano, od naše zemlje nego od drugih zvezdi, ke su na nebe.

Fr.: Ma ca ni, ta Amundsen bil i va Polo Sud?

Jur.: Bi je prej jedno dvanajst trinaest let. Va' islo vreme kada i on bil je partil za Polu Sud i jedan Inglez, neki Sket. On je šal po drugem pute i prisal je na Polo Sud par dan kasnije od cvega Amundsena. Nebeg Inglez se ni nikad već vratio. Na putu je ga našlo grdo vreme i on je onda poginut. Kada su ga šli iskati našli su nekoliko harata, na kuh, ke je on napisal svu svoju muku. Koliko ljudi su već pogutuvali obavida zemaljska pola? Koliko su ljudi streljali, dokle su najzada do njih prisli?

Fr.: Ja sam svrši dñi čul, da su se i neki nasi Istrani bili jedanput upustili, na Polo Nord.

Jur.: To je bilo leta 1872. Ovu sobotu, ka gre, 13. o. m. bit će ravnica 53 leta, da se je brod «Tegethof» otputil iz Bremen-havena put Pola. Na brodu su bili svega 23 čoveka, od teh je bilo petnaest ča Dalmatinaca i Istrani. Za nekak znam i kako su se zvali: To je bilo kapitan Lužina, z Crossa, pak Falesić s Kraljevice, Stiglic z Bakra, Vercerina, Zaminović, Martinović i Katarinac — sv i Lošinja, pak Palmić z Lovrana i Sutić i Letić z Voloskega, i Josip Latković iz Sušnjevice.

Fr.: Dobru pamet imaju Jurino, i toliko teh imen zapametili. Ja se samo spomenjem onega obeda, ča su ga bili pripravili neki naši iz Lcurava i Voloskega Palmiću, Sutiću i Letiću.

Jur.: Ja sam na onem obede. Bilo je jasno veselo. Mrtav bi bil poslušan oni naši ljudi, kako su lepo povedali, ča su sve videli i doživeli!

Fr.: Dve cele lata mi se znalo za njih, su i mrtvi ale živi.

Jur.: Kemiši su bili prisli pod «Novu Zemlju» zduši Pola, a to ti se najedanput zisulo na njih strašno revreme. More se zledilo i brizan «Tegethof», ustal je kako va klečeš. Nit ne more napred nit nazad. Dve zimi, svaku po dugih i crnih šest meseci, proživeli su cini naši brizni ljudi na brode i na jaznada su ga moralni zapustiti i na zlitah se vratiti doma. Pravo čudo, kako su se oni vratili! Sreća, da ih je našal na ruski brod, zač drugače bi bili sigurno pricpli.

Fr.: Ma kada se sunce počake, čuputa se trebeda sive rastopi?

Jur.: Ne daju puno — ne! Sunce je dosta slabo, a mi n'videt ga ni puno. Vavek se drži nisko, kako da će svaki čas zapast, a i maglušina ga pokriva. Leto je tamo sto puti huje nego naša naigrana zima.

Fr.: Ako je tako, po koga je vraga šal ta Amundsen na ta Pol?

Jur.: A za ča je ono prej cetiri sto i nekoliko lej zaboradil Kolumbo va ocean? Nišu svj ljudi jednaki. Jedni bi vavek spali i najvoleli bi, da njim pečeni pušaštri padaju u usta. Drugi speta ne moru biti prekovega takoveg dela. Treći pak nimaju nikada mira. Svi bi oteli vjet, sve čut, sve poznat. Da ni bilo i takav ljudi na svete, me ni bimo ni za Ameriku ni za Australiju, ne bimo niti za brod ni za vapor ni za zelenicu ni za aeroplano — ma za niš. Bili bimo sto milijuni let nazada. Zahvalimo Bogu, ki nam dava i ovakove ljudi, ki nam svako leto neč novega pernesu.

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi mogao na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu hodiš i voziš se, a ja na peci već nekoliko godina ležim; pa misliš, da sve vidis, ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

— Ah, Ivane, ti po cijelom širokom svijetu

hodiš i voziš se, a ja na peci već neko-

liko godina ležim; pa misliš, da sve vidis,

ka da ja ništa ne vidim. Nije tako, sinko

moj, ti ništa ne vidis, tebi je zloba zaslijepila oči. U ludjem eku vidis trun, a u svome

ne vidis brvana. Rekao si: radi zlo...!

Fr.: Dobro je to, ma ja ne znam, ča bi

ogovoril na Amundsen pernest s onega većnega snega i leda.

Jur.: On je zel sobuš stotinu svakakovih strumenti, s-kemiće merit kako emitre

leđa do krvi, a tebi hoće li biti lakše, — a?

— U buduće će se okaniti, — reče Ivan.

— Čega će se okaniti? U temu je on gori od tebe?

— Sto mi je uradio? — rasrdi se Ivan.

Ta ženu bi bio ubio; a sad mi se grozi paljivo. Što, da mu se za to još i poklonim?

Uzduhne starac i reče:

</

zivo preuredjeno, činovništvo pročišćeno i fašizovano i kazneni zakoni poostreni za političke krivice — konačno posvema preturiti poslijeratnu političku krizu, makar i na osnovi novog fašističkog poretku.

Meditum Mussoliniju nije izbjegla s vido okolnosti, da italijanski narod nije pri srednjem prilikom sklon uvođenju novotvarja. To ga je ponukalo, da za primjenu novog poretku u zemlji, pribjege već prokušanom metodi da u javnim manifestacijama obrazloži narodu blagodati njegovih reforma. Mussoliniju potisneli su i Annunziju, nisu imao je svrhu, da pjesnik angažuju u toj stvari. I to mu je uspijelo, izmisliti se s Annunziju, Mussolini je osigurao potporu jednog velikog djele intelektualaca, koji će se u podesnom času s Annunziju potputi na tribine, da osiguraju konačnu pobedu fašističke revolucije.

Opozicija je u zadnji čas zapazila, da ju je Mussolini i s te strani izigrao; jer provođenje novih fašističkih reforma uz potporu d'Annunzije lakoće bit će olakšeno. Danas se opozicija nakon dugog kolebanja i nedoumici spremila da ponovo stupi u akciju, ali u mnogo težim okolnostima nego prije nekoliko mjeseci. Sto je opoziciji svojom apstinentijom propustila, teško će ikada više nadoknediti.

Jučer je bila prva obljetcica groznog umorista socijalističkog poslanika Matteottija. Svojstveno je bila opozicija odlučila, da na dan pre obljetcice odredi u jednoj dvorani Parlamenta komemorativnu sjednicu. Zato je bila dobila i predhodno dozvoli da strane predsjednike Parlamenta. Ali postu su kasnije bili odlučili i fašisti da određe taj dan u Parlamentu jednu komemorativnu sjednicu radi umorenog fašističkog poslanika Casalinija, to je predsjednik Parlamenta zabranio i jedinu i drugu održanje napomenutih sjednica, eda unaprijed onemogući svaki eventualni sukob između fašističkih i opozicionih poslanika. Usljed toga su opozicionici odlučili, da drže po svom latali na dan objektiva Matteottijeve smrti predavanje i svečane pomene o svom umorenom drugu. Vlada je poduzela sve zgodne mјere da zaprijeći eventualne izgrede.

Što se dešava u Jugoslaviji?

U Beogradu vode se još uvijek pregovori između Radićevi i Pašića o sporazumu. Ovi dani su i pregovori nesto zapeli, ali nisu prekinuti. Radićevci bi rado, da dodje do sporazuma između njih i radikalisa, i da se obrazuje jedna vlada bez samostalnih demokrata, ali Pašić toga neće. On je čisto bistro izjavio, da nema uopće smisla da se nastavljuju pregovori, ako se misli cijepati nacionalnom bloku. Nije isključena mogućnost, da će radicevi pristati i na koaliciju sa Pašićem i Pribojevićem.

U opozicionom bloku nisu ni najmanje zadovoljni sa Radicevim držanjem. Danas je svakom jasno, da u opozicionom bloku ne vlada više nikakva sloga. Do koji dan možda se i razidje. To je ustalom satunsko i sam dr. Korošec na sjednici glavnog odbora slovenske „Ljudske stranke“ u Ljubljani, koja se je držala ovih dana. On se je u svom govoru dosta jasno izrazil protiv sporazuma radicevaca sa radikalima. „Kad bi Radicevci i veli Korošec — stupili u vladu, opozicionari bi se blok raspol. Taj blok do daje još postoji, ali budućnost je njegova nesigurna. Sve je uzalud: Pašić je apsolutni gospodar situacije. Ali usprkos toga možemo se i nadalje boriti protiv vladinih zakonskih predloga...“

Medjunarodni zagrebački „Hrvat“javlja, da je Davidović, šef opozicionog bloka, predao radicevima ultimatum, ili da se odluče za nacionalni ili za opozicioni blok. Radicevci će se po svojim prilici odlučiti za radikale, s kojima i onko vode česte pregovore o sporazumu.

Bilo kako da bilo — opozicioni blok nem više pravne snage. Njegov raspad svaki čas može da uslijedi. Ako odista dođe do toga, onda će vlast nacionallnog bloka imati mnogo lakši posao u Narodnoj Skupštini.

Dva važna događaja u medjunarodnoj politici. Zadnji dani donijeli su dva važna događaja u medjunarodnoj politici. Konferencija ambasadora usvojila je gledište Francuske u pitanju ispravljanja Kóina, te odposlala Njemackoj notu, kojom je obavešteno da ne može još biti zovore, o ispravljanju tog područja, jer i ako

stope u sud, uredi tamu ovu stvar i podiđi u jutro Gavrili, pomiri se s njime, kako Bog zapovjeda, pozovi ga k sebi, sutra je čnako svetak (bilo je to u oči redjenja Bošnjadića), pripravi samovar, spremi bocu rakije i oslobođdu dušu svih grivena za sada i za buduće; a zapovijedi da je ženama i dečici svojoj.

Ivan uzadigne i zamisli se: „pravo velistarac, i crne mu se posve umekša. Samo nezna, kako da to učini, kako da se sada pomiri.“

„I opet starac, kao da je pogodio njegovu misao, nastavi: — Iđi, Vanja, ne odgadjaj. Trči vratu, dođi, tinja, jer kad bukne, neće je više moći utrnuti.“

Starac htio još nešto da kaže, ali nije svršio, jer u to navale žene u sobu, i nastade kreka kao u svraka. One su već sve dočule, i kako su Gavrile osudili na batine, i kako se on zaprijetio, da će ih zapaliti. Sve su dočule, i malo svoga dodatale, pa su već dospjele, da se na pašnjaku pohvade sa Gavrillim ženama. Šada počinu da pričaju, kako im se Gavrillina snaha prijetila svecem istražiteljem. Istražitelj drži Gavrillu stranu. On će sad sve preokrenuti, a psuje hrapanjem glasom. „Oduš ga dijavo — više na nekoga Gavrila. — «Ubiti ga

Naš veliki natječaj za nagrade

Pretplatnici „Istarske Riječi“, pozor!

Po običaju američkih i engleskih novina počele su i mnoge odvadne novine da raspisuju nagrade za one svoje čitatelje, koji odgmenjuju jednu danu zagoneku, koja je obično jedan takozvan „puzzle“. Taj se je običaj tako raštrio, da danas „puzzlom“ je to obično zagoneka teže naravi, koja užima i mnogo vremena.

Naš je problem mnogo jednostavniji i svakome pristupačan.

U čemu se dakle sastoji naša zagoneka? Jedan stakleni flauš (bocu) od $\frac{1}{2}$ litra napunišmo sa običnim domaćim kukuruzom pred to da izričito sastavljenom komisijom. Tu je bocu komisija napuniла kukuruznim zrnjem, zapečita i zapечаćala, a da niklo nije prebrojio zrnje. Sada treba pogoditi koliko je zrnja u toj zapečaćenoj boci od $\frac{1}{2}$ litra. Poslije 30. juna komisija će se ponovno sastati, otvoriti tu zapečaćenu bocu i prebrojiti zrnje. Nagradu će dobiti oni, koji su pogodili koliko imade zrnja u toj boci, dočitno, koji se najviše približili broju zrnja sadržanog u boci. Ako imade više njih, koji su naveli isti broj, ili se u jednakoj mjeri približili broju, odlučiće među njima izbranje, te će prema tome oipasti na njih prva, druga i daljnje nagrade, dok ne budu sve nagrade iscrpljene. Jedan te isti pretplatnik ne može dobiti više od jedne nagrade.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. nagrada: 600 lira u gotovom novcu i putni trošak u trećem razredu do Trstu i natrag;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.

Uvjeti za natječaj su slijedeći:

1. Mogu da se natječu samo pretplatnici „Istarske Riječi“, koji su do 30. juna naši i moraju se natjecati i tekuću pretplatu, a mogu se natjecati i oni, koji se do 30. ju-

natači.

II. način: 400 lira;

III. 5 kg kave;

IV. 10 kilograma šećera;

V. 2 muške košulje;

VI. 12 ženih marameica;

VII. mala ura budičica iz nikela;

VIII. Velika slika Marka Kraljevića u bojama, u okviru sa stakлом;

IX. jedan kisobran.

X. Stroj za mašenje grožđa u vrijednosti 450 lira (daruje g. Puhalj — Pula);

XI. 5 ručnika (daruje gospodja M. L. u Trstu);

XII. jedna sumporišta.

Druge nagrade slijede u budućim brojevima.</p

Proslava 25-godišnjice vladanja kralja Viktora Emanuela III.

Prošle nedjelje, dne 7. ov. mjeseca, proslavila se po cijeloj Italiji 25-godišnjica vladanja kralja Viktora Emanuela III. i to na vrlo svečani način. Do incidenta nije došlo u nijednom mjestu. Svečanostima se je pridružilo i italijanska opozicija. Sve novine u Italiji donijele su prigodom te proslave vrlo lijepo članke o kralju i o zaslugama savojske dinastije. Svi su listovi složni u tome, da je kralj Viktor Emanuel za čitavo vrijeme svoje vladavine bio doista ustavni vladar. U tim povohvalama nisu zastali ni socijalistički listovi. Iz svega se jasno vidi, da je kralj Viktor Emanuel III. vanredno oblijubljen vladar u Italiji i da ga italijanski narod uvelike cijeni i voli.

Velika bijeda u Istri.

Kako smo u zadnjem i predzadnjem broju javili, tršćanski je „Piccolo“ posao g. Battara u Istru, da se na licu mjesata osvjeđati, da li može istarski seljak plaćati poreze ili ne. G. Battara je obišao malne cijelu Istru i svagdje se uvjerio, da istarski seljak ne može u današnje prilike da plaće ove nesnosne poreze, jer ga pritišta vanredna velika bijeda.

Iza tršćanskog „Piccola“ posao je i milanski „Secolo“, svojeg izvještitelja u Istru, da vidi, da li je opravданo današnje nezadovoljstvo u Istri.

Izvještitelj milanskog lista, g. Giannetto Bucigniovanni, precutovao je cijelu Istru i tvrđe se, da su sve pritužbe istarskih seljaka opravdane i da oni apsolutno ne mogu plaćati ovakve poreze, pošto je zemlja siromašna i kamenita. Radi toga je „Secolo“ preporučio, vladu, da pomogne Istri i da je izbavi od ove nevolje.

Nadamo se, da glas milanskog „Secola“ ne će ostati glas, što vapi u pustini.

Puljski prelet na putovanju po Istri.
Ovih dana podao se puljski prefekt na putovanje po Istri. Posjetio razne istarske općine, među kojima i žminjsku, pažinsku, svetičensku i tolake druge. Svrha njegovog putovanja je ta, da se na licu mjesata uvjeri o potrebama pojedinih općina i da kasnije podnese vlasti u Rimu svoje predloge za pomoc. Koliko će koristiti Istri taj posjet, vidjet ćemo kasnije. Za danas možemo reći samo to, da nas veseli, što se je odvazio na taj korak. Ipak držimo, da bi bilo dobro, da ti g. prefekt došao izravno u dodir sa seljacima, koji nose najveću poreznu bremena, a ne samo sa njihovim tobožnjim zastupnicima, kojci uopće ne poznaju seljačkih jada i nevolja.

Svega po malo

Zašto nje dr. Kramar za vrijeme rata pogubljen?

Ovih dana bila je deset-godišnjica uapčenja istaknutog češkog političara, dra. Karla Kramara, predstavnika čehoslovačkog Sokola dra. Scheinera. Ovim korakom bila je 1915. godine objavljena ostra austrijska persecucija protiv cijelog čehoslovačkog naroda, koja je trajala sve do 1917. Ovom prilikom objavljiva su „Narodni Listy“ razgovor sa dr. Kramatom, u komu su navedeni izjvesni „zanimljivi“ podaci o Kramarovom hapšenju i njegovom mišljenju, zašto nije bila na njemu izvršena smrtna presuda. Dr. Kramar misli, da je od izvršenja smrte osudio spasio jedini separatistički majora auditora Sedlecka, koji je Kramaru bio naklonjen, daže lični lječnik Franjo Josip dr. Kerzl, koji nije dozvolio, da se stvarom caru, čiji je razum, da bi vodio ponućen, predloži na potpis presudu smrti. Uz ovaj članak donosi „Prager Tagblatt“ vijest, u kojoj se tvrdi, da je izvršenje smrte preuzeo i tadašnji ministar narodne obrane Georgij, kome je nakon 9-dnevnog procesa kod vojnog suda pala u dio zadača, da rješenje o izvršenju smrte presude predloži caru. Georgij je caru predložio, da presudu ne potpisuje, nego premisli kaznu u zatvor. Franjo Josip je piše: „Koliko je star dr. Kramar, a na odgovor: „Star je 55 godina“, car je odgovorio: „Održujem vrijeme kazne na petnaest godina. Kad izdaju biti će 70 god. st. i u tom vijeku nije više opasan“. — „Prager Tagblatt“ piše, da izvršenje presude ne bi došlo i bez Georgijevske intervencije, jer se tome protivio ministar predsjednik Stürgi i drugi političari. Izvršenje presude na g. Kramatu zahtijevali su narocišti članovi generalnog štaba, ali bez uspjeha.

Klub muškaraca visokih preko 2 metra.

U gradu Mashfield u američkoj državi Oregon osnovan je klub visokih ljudi sa glavnom svrhom, da si produžavaju život i da ga koliko bude trajao učinju ugodnim. Za članove primaju se samo ljudi visoki preko dva metra. Pošlije kratkog svog postojanja, klub je postigao najveće uspjehe. Tako je upravi klub posao za rukom, da se u hotelima namještaju duže postelje, a isto tako uspješni su i kod kompanije spačavčića vagona. Osim toga, na njihovu inicijativu uprave kazališta ostavljaju komotinje fotole za krakate ljudi. Članovi klubu naime traže, da se u kućanstvu postave dugazice kade, kako bi ti visoki ljudi mogli uživati u kupanju. Članovi klubu u Mashfieldu nadaju se, da će za njihovim primjerom poći i drugi gradovi i da će se svuda početi s osnivanjem klubova za visoke ljudi.

Hrvatski hodočasnici kod sv. Oca Pape.

Uoči Duhova u podne bila je svečana audiencija hrvatskih hodočasnika kod sv. Oca Pape. U dvorani za primanje dočekali su hodočasnici Papu, koji su unijeli na nosiljici. Papa je ustan i pozdravio hodočasnike hrvatskim jezikom s „Hvaljeni Isus“. Nadbiskup dr. Bauer pozdravio je Papu latinskim govorom, predao mu spomen kafez hrvatskog naroda. Nato je Papa govorio Šta sata italijanskim jezikom te je čestito hrvatskom narodu na jubileju 1000-godišnjice hrvatskog kraljevstva. Taj Papa govor protumačio je hodočasnici šibenski biskup dr. Milet. Na koncu su hodočasnici otpjevali pjesmu Kraljici Hrvata. Audiencija je trajala preko 2 sata. Drugi dan je Papa sluzio svečanu sv. misu te je radio razgovor. Papa je po cijeloj katedri sv. Petra, Hrvati su imali odlicno mjesto u crkvi, makar da prisustvovao i mnogo hiljadu hodočasnika iz cijelog svijeta. Slovenci su zatražili posebnu audienciju, jer su bijeli valjda i u Rimu pokazati da su poseban narod kao u jugoslovenskoj Narodnoj Skupštini.

Ruski izum neobičnog plina za rat.

Italijanske novine javljaju iz Moskve, da sovjetska vojna uprava organizuje proizvodnju neobičnog plina za ratove. Ruski kemičar Heller pravio je pokuse pred narodnim komesarom za vojsku Frunzeom sa svojim novim bezbojnim i bezmirisnim plinom. Rezultati pokusa bili su tako neobični uspiješni, da se sovjetska vlada stavlja na raspolažanje izumitelju nekoliko tvornica u okolini Kijeva. S ovim plinom puni će se granate i bombe, koje će se staviti na raspolažanje sovjetskoj artilleriji i avijaciji.

Knez pošao u samostan

Rimске novine javljaju iz Catanije, da je knez Ignazio di Biscari otišao u fratre usavijani samostan Monza. Knez je pošao za primrom svoje žene rođene Angelina Auteri, koja je željala da opatice u modenskom samostanu. Supružni Biscari bili su imučni i dijelili su kapom i šakom sirotinji. Ni jedan od njih nije prešao 45 godina. Djecu nisu imali.

Velike Engleske vojne vježbe.

„Vossische Zeitung“ javlja, da će se u mjesecu rujnu obdržati velike engleske vojne vježbe, na kojima će sa objetu stranu sudjelovati oko 40.000 momaka. Ove vojne vježbe imati će svrhu, da sve, dosada još nepoznate ratne metode, poimence one sa zrakoplovom i sa plinovima, ispitaju. Odaslanstva svih država sudjelovati će kod tih vojnih vježbi. Francusku će zastupati marshal Petain i šef generalnog stožera Beney. Italija, Japan i Ujedinjeno Kraljevstvo odabrali su svoje zastupnike i vojne stručnjake.

Carigrad ili Konstantinopol postaje — Stambul.

Javlja se iz Angore, da je turska vlast odlučila da turske pošte ne primaju nikakve pošiljke, koje bi bile adresovane na Carigrad (Konstantinopol), i da pošte imaju tražiti da se posluži adresu na Stambul. Ovo važi od turske carevinje Carigrad, načinu je bila i svojom prijestolnicom, ali nije uspjela, da mu dà turško ime. I one što nisu uspjeli toliki samodržici, sultani; pokušava sada demokratija i republikanci iz Angore, Mustafa Kemal. Odsev Carigrad ima da se, po turskom dijelu varoši Stambul, zove — Stambul.

Krvava borba crnaca u Neapelju.

U Neapelju je jedne noći posljednjih dana, u napravljenoj ulici, nastala strahovita panika. Nekoliko Crnaca sa jednog stranog parobroda, koji su se pijani vraćali iz sunčuvih kuća, stali su da se izjavuju i obraćavaju sredstva. Publike, koja se našla kod toga prikaza, stala je bezbjednica teško poslo za rukom da dokrajete da bjezi, jer su Crnici od medusobnog obraćavanja presli na zlostavljanje publike. Kako je broj Crnaca bio velik i borba bila nemilosrdna između dvojice grupa, to je karabinjerima teško poslo za rukom da dokrajete da nemilosrdno borbu do istrage i uspostave reda. Bilo je više mrtvih i ranjenih.

Grozna smrt dječaka na Rijeci.

U subotu se na Rijeci dogodila teška, nešreća u brodogradilištu Lazarus, 16-godisnjak Franjo Dobrila, zaposten u toj tvornici, htio je povrati veliki remen, koji ga je zahvatilo, strgnje mu jednu nogu do tukova, i upravo je sanio, a ostalo tijelo odbacio. Radnici su smješta obustavili električni pogon, no više se nije došlo pomoći. Dječak je smješta otpremjen u bolnicu, gdje su ga operirali, no on je izdahnuo, još za narkoze, a da se nije više povratio ku svijesti. Nesreća je na radnici porazno djelovala, oni su u znaku žalosti obustavili posao.

Strašna vrućina u Americi.

Prema vijestima iz New-Yorka uzrokovala je strašna vrućina posljednjih dana oko 50 smrtnih slučajeva. U New-Yorku iznosila je temperatura ovih dana 38° C (u sjenu). To je najviša postignuta temperatura posljednjih 40 godina. U Washingtonu pokazivalo je termometar 43° a u Virginiji dapače 48 stupnjeva C. Promjena temperature u Chicagu bila je tako nagla, da je u nekoliko dana umrlo dvoje ljudi od zime i dvoje od vrućine.

Grom ubio četvero ljudi.

Oko kupališta Radegund kraj Graca bijesnila je jučer žestoka oluja. Četvero ljudi, koje se sklonilo pod jedno drvo, ubio je grom.

Sepeć — počasni doktor.

U ponedjeljak 15. o. m. bit će na sveučilištu u Innsbruku svečana promocija bivšeg austrijskog kancelara dra. I. Sepeća na čestu doktora teologije. Svečanom činu prisustvovat će sadašnji austrijski ministar prosvjeti i drugi zastupnici vlade.

Ephesalon izum jednog jugoslovenskog svećenika.

Jugoslovenske novinejavljaju, da je djakovacki župnik, veleć. g. Mihajlo Besermenij, izumio pisac stroj, koji dok čovjek svira piše note. Osim toga i stroj automatski proizvodi i notni papir tako, da je potpuno neodvisan od ikavskih revizija. Kožak je to oblažanje za kompozitore i za unapređenje muzičke produkcije, tako da predstavlja, kad se zna, da će kompozicije za koje je prije trebalo po nekoliko godina biti na ovaj način i u drugi dan, gotove i harmonički dojerane. Kožakog ima ovaj stroj prednost, da se ne tako lako gubiti glazbene ideje, to imaju na naročitu važnost za ispitivanje originalnosti motiva pri sakupljanju narodnih popjevaka. Ovaj pronalazak pobudi je razumljivi interes u svim muzičkim i industrijskim zrakugrovima svijeta, pa izgleda, da će se taj aparat vrlo brzo naci na tržistu, a nema sumnje i u domovima kompozitora kao i muzičkim skolama.

Traži rastavu braka radi brade.

Iz New-Yorka se javlja ovaj interesantan slučaj: Jedna američka gospođa obrala se slijuci za rastavu braka za to, što je njezin muž htio pod svaku cijenu da nosi bradu. Gospođa je izjavila, da je uvijek mirzala lude, koju nose bradi, i prema njima gojila veliku antipatiiju, te da su joj se upravo takvi ljudi gadići. Kad se udala za svoga muža, bio je bez brade svaki dan se brije i gospođa je imala razloga da vjeruje, da će on tako postupati cijelog svog života, ali jednog dana baš kad se mjeđeni mjesec završava, muž je odlučio da pusti bradu izjavivši ženi, da njenu jedinom prijedala pravo da odluči što će sa svojim licem. Ali Amerikanka se s mužem nikako nije htjela da složi te je zatražila rastavu braka. Suci su odili turbu, jer nisu htjeli da preudiraju pravo muškaraca da nose bradu, ili još bolje da oskole žene, svojim eventualnom osudom i korist Amerikanicom, da traže od muškaraca jednu takvu nevidljenu zravu.

DAROVI

u fond „Istarske Rijeće“:

G. Antun Štenta sakupio među našim svijetim rodoljubima iz Latiništine 30 L.

Odazivajući se pozivu u članku „25-godišnja vladanja Kralja Viktora Emanuel III.“ darovaše: Kap. Ivan Fiamin 50 L, dr. Ulrike Stanger 50 L.

Na poziv jednog našeg korenjaka, Rukavčanina, koji je bio više godina nastajan u Americi, sastao se 7. junija te godine žitav odbor Pripomoćnog i poučnog društva „Domoljub“ sa nekoliko svojim prijateljima u Rukavcu, i to kod Kinkelovih, gdje je učočiste svakog dobromisličeg vojnika, te se sakupilo 122 lira u fond „Istarske Rijeće“. Darovaše: po 20 lira: Dinko Mandić; po 15 lira: Ermin Mandić; po 5 lira: Aschenbreuer, jugoslovenski željeznički činovnici na Rijeci. Vječeslav Šepić-Salov, kovač Andre Slavić, predsjednik „Domoljuba“ Ivan Sušanić, Ljubo Osojnik, Miroslav Mandić, Franjo Kinkel, Kazimir Grigorina, N. N. Rukavčanin, Kinkeva gazičarica, Kazimir Mandić, Miro Kinkel, Franjo Vrečko (Opatica) i Vjekoslav Šepić-Martinov; po 3 lira: Franjo Kinkel Strinić; po dvije lire: Ivan Šepić, Nikoden Susan, Vjekoslav Trinajstić, Miroslav Rubesa i Zaharije Kinkel; po jednu liru: Andre Mavrić, Albert Lukšić, Ivan Kinkel-Marić; po 1/2 lira: N. Rukavčanin. — Slučajno se nalazio u Rukavcu malo društvenstvo iz Opatije, koje je sakupilo 45 lira za Pripomoćno društvo „Domoljub“. Ta svota bila je po g. Miranu izražena društvenom blagajniku, koji se ovim putem najljepše zahvaljuje gospodarovljima.

Nasi polaznici obrne škole na veselom satu, i u dobro položeni ispit u Zagrebu nakupili su za fond „Edinstvo“ i „Istarske Rijeće“ 100 dinara, a darovali su sljedeći: Renar Franjo 15 D, Rovis Anatol 15 D, Mihajlović Roko, Banić Josip, Blažić Ivan, Dimić Štreco, Putinja, Anton i Milic Matko po 10 D, Pauković Filip i Marković po 5 D — klijeti našim vrlim zastitnicima: Samo/naprivedi za prava nješapčeg naroda!

Zivili plemeniti darovatelji! Ugleđali se i drugi u ovaj lijepi primjer!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tisk: TISKARA EDINSTVO U TRSTU

FRANCESKI VELEPODŠEĐNIK traži jednu seljačku porodicu, koja bi bila pripravna da se doseći na njegov posjed. Potanje informacije daje uprava našeg lista.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

Fuškilino društvo zaštite i zaštive u Fuškilini registr. zadruga na ograničeno jamčenje

POZIV

na

redovitu glavnu skupštinu
koja će se obdržavati
u društvenoj zgradi u Fuškilini
dne 28. junija u 10 sati prije podne

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine i revizijskog izvješća;
2. Odobrenje računskog zaključka za godinu 1924;

3. Izvješće upravnog odbora;
4. Izbor upravnog i nadzornog odbora;
5. Eventualija.

Ako pravodobno ne dođe dostatan broj članova na skupštinu, to će se ista držati 1/2 sata kasnije sa istim dnevnim redom i to bez obzira na broj prisutnih članova.

ODBOR.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bancic — Krščani p. Žminj (Gimino), Istra.

Pozor! Čitaj! Žuri se!
Ugodna prilika!

Radi preseljenja prodaje se uz vrlo nisku cijenu

Krasan vinogradarski posjed
kod Maribora

koji se sastoji od 15 tali vinograda, voćnjaka, njiva i šume, glavna zgrada sa 5 soba, 2 podpuno opremljene kuhinje za bačvane, preša za vino, te razne štale za marvu (krave, svinje itd., kao i dvije viničarje (kolonije). Sve u najboljem redu i već obrađeno.

Poplatiti se kod:

NUO VANTAR — MARIBOR, Gospodska ulica 24 (Jugoslavija)

ALOJSIJE POVH
PIAZZA GARIBALDI 2, prvi kat
Telefon 3-29

Najveće skladište satova
i zlatnih predmeta u Trstu
Prodaje i na obroke

Bogdan Mogorović
advokat
PAZIN

Istarska Posuđilnica u Puli
registrana zadruga na ograničeno jamčenje

javlja

da će se prvim lipnju tek. god. premjestiti svoje sjedište iz ulice Castropol u vlastitu kuću, koja se nalazi u ulici Badoglio br. 9 (ex San Martino).

STAREŠINSTVO.

Zlato, srebro, krune,
platin i umjetne zubove
kupe

Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46

CENTRALA u LJUBLJANI
...
Dionička glavica i pričuva:
60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjizice, te ih ukamata sa 4%, a uloge na tekuće racune sa 4% neto. Za otakz vezanih uložaka platite postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne

kubije (SAFES)
Blažić je otvoreno od 9% — 22,50 i od 14% — 16 sati